

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**A nőkép és a nőszerzővé válás alakzatai
a felvilágosodás korának magyar irodalmában**

Balog Edit Otilia

Témavezető: Dr. Bódi Katalin

DEBRECENI EGYETEM
Irodalom- és Kultúratudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2021

a, Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

Disszertációmban a XVIII–XIX. század fordulójára jellemző nőképpel, a magyar nyelven publikáló nőírók alkotótevékenységével, szövegeik elemzésével, azok kulturális beágyazottságával foglalkozom. Ez az elemzői perspektíva a háttérből az előtérbe helyezi az írással foglalkozó nőket, akik mellékszereplőkből főszereplőkké lépnek elő. Témaválasztásomat leginkább az indokolta, hogy az egyre gyarapodó nőtörténeti kutatások ellenére sem vizsgálták átfogó jelleggel a választott korszak hazai nőszerzőit. A nőképhez alapvetően a kor irodalmi szövegein keresztül közelítek, ugyanakkor nem hagyom figyelmen kívül azt a történelmi, eszmetörténeti, társadalmi, kulturális közeget sem, melyben ezek a művek íródtak.

Az értekezés célja összességében az, hogy hozzájáruljon a XVIII–XIX. század fordulójának irodalmáról létező kép árnyalásához, a női alkotókat illető tudásanyag bővítéséhez. A fejezetekben arra világítok rá, hogy léteztek nők, akik irodalommal, magyar nyelven megvalósuló írással foglalkoztak ebben a korszakban, azaz nemcsak passzívan, műzsákként, mecénásokként vagy közönségként, hanem aktívan, alkotókként voltak jelen a formálódó irodalmi intézményrendszerben. A nőképet és a női szereplehetőségeket a nők által és a nőkről írott szövegekben interpretálom.

A dolgozatban a korszakban magyar nyelven keletkezett szövegek azon csoportját elemzem, – egyetlen kivétellel – melyek megjelentek nyomtatásban, önálló kötetben vagy folyóiratban, azaz az írásbeli közlésnek azt a megnyilvánulást kutatom, ami a nyomtatás révén nyilvánosságot kapott. A választott szövegek legkorábban keletkezett és datálható darabja – egy episztola, melyet Molnár Borbála küldött Édes Gergelynek – 1791-ben íródott. A időben legkésőbbi szöveg – Dukai Takách Judit korábban keletkezett, ám nyomtatásban 1826-ban megjelent *Malvina keserve* című verse. A disszertációban szereplő művek legnagyobb hányada az 1790-es években íródott.

Az elemzések kiindulópontja az *Uránia* (1794–1795) folyóirat nőképe. A disszertáció további fejezeteinek tárgya négy korabeli nőszerző – Dukai Takách Judit (1795–1836), Fábíán Julianna (1765–1810), Molnár Borbála (1760–1825) és Újfalvy Krisztina (1761–1818) alakjára fókuszál. Terjedelmileg leghosszabban Molnárral foglalkozom, hiszen az ő önállóan megjelent köteteit, valamint levelezését egyaránt vizsgálom.

Munkám során kitüntetetten foglalkoztatott a nőírók műfajválasztása. Az elemzett szövegeket műfaji szempontból heterogenitás jellemzi, a közöttük lévő a kapcsolatot egyrészt a bennük jelenlévő női szereplehetőségek, másrészt pedig a szerzők női mivolta teremti meg.

A fejezetek egységes elemzési szempontrendszerét a virtus diskurzusának megfigyelése is erősíti, ugyanis a reprezentált erényekre mindegyik elemző egységben kitérek.

b, Az alkalmazott módszerek vázolósa

Miközben feldolgoztam a témához kapcsolódó magyar nyelven elérhető szakirodalmat, és tájékozódtam a hazai korabeli nőszerezők személyéről, három alapvető vonásra lettem figyelmes. Egyrészt a korábbi szakirodalomban (Zilahy Károly, Fáyné Hentaller Mariska, Bánhegyi Jób monográfiáiban, Szinnyei József lexikonában) rögzített tendenciaszerű ismétlésre, másrészt a szövegek újradolgozásainak hiányára, harmadrészt a korszak nőíróit érintő újabb kutatások viszonylag alacsony számára. Az új eredmények többek között Bíró Ferenc, Fábri Anna, Hász-Fehér Katalin, Nagy Zsófia Borbála munkáinak köszönhetők.

A választott szerzők köteteinek fellelése, saját felhasználású digitalizálása és feldolgozása több szakaszban valósult meg. Munkám során fázisonként egy-egy szerzőre, kötetre koncentráltam, majd konferencia-előadások megvalósítása és az eredmények publikálása után léptem tovább a következő választott alkotóra, szövegegységre, témára. A kutatás dinamikáját a szövegek elemzése biztosította, melynek alkalmazott módszere a kontextualizáló szövegolvasás. Az interpretációk jellegzetességét egyrészt az adja, hogy leginkább eddig nem, vagy alig elemzett szövegeket vontam be a vizsgálatba, másrészt egyfajta nóvumként vannak jelen a szövegekkel kapcsolatba hozott (eszmetörténeti) kontextusok.

Az egyik markánsan alkalmazott kontextus az erkölcsnemesítés, mely lehetővé teszi annak körüljárását, milyen ideálisnak vélt nőképet rögzítenek a szövegek, illetve milyen tulajdonságokat írnak elő számukra. Ennek hozadékaként (néhol a nőneveléssel kiegészítve) vizsgálom a hagyományos női szerepeket, karaktereket (leány, menyasszony, feleség, anya, özvegy), illetve a kiszabott társadalmi nemi szerepek határátlépésének kísérleteit.

Az episztolák interpretálása során a kontextust leginkább a levélváltások közösségteremtő, (ön)reprezentáló és legitimáló funkciói jelentették. Az életművek bemutatáskor nem törekedtem a teljes szerzői korpuszok elemzésére. Arra koncentráltam, hogy az eltérő típusú szövegek milyen szereplehetőségekben jelenítik meg a nőt.

c. Az eredmények tézisszerű felsorolása

I. fejezet: A dolgozat első egysége kijelöli annak tárgyát és időkeretét, majd szól a problémafelvetésekről. Ezek a tézisfüzetben eddig említetteken túl és azokkal összefüggésben az alkotók motivációs bázisára, a laicizálódási folyamatban betöltött szerepükre kérdeznek rá. A *Bevezetés*ben rávilágítok, hogy a választott alkotók már folytatói a női irodalmi hagyománynak, ugyanakkor köznemesi mivoltuk, néhányuk pénzkereső foglalkozása, intézményesített képzésük elmaradása, műveltségbeli hiányosságai elválasztják őket a korábban tevékenykedő művelt főnemesi női alkotóktól. Megjelenésüket a formálódó irodalmi intézményrendszer a magyar nyelvűség térnyerésével és a befogadás gesztusával segítette, mivel a XVIII–XIX. század fordulóján a létrejött mű fontosabb volt a megszületett szövegek kidolgozottságánál, magas irodalmi státuszánál.

A mesterkedő költészet mint a dolgozat egyik kulcsfogalma kerül említésre, ugyanis a disszertációban helyet kapó szerzők közül Csizi István (1728–1805), Édes Gergely (1763–1847), Fábíán Julianna, Gvadányi József (1725–1801) és Molnár Borbála kapcsolatba hozható Arany János *Irányok* (1861–62) című dolgozatának alapvetéseivel. Arany azt a verselőt nevezi mesterkedőnek, aki Csokonai Vitéz Mihály aktív költői évei környékén alkotott, és nem kapcsolódott egyik költői iskolához sem. Az újabb kutatási eredmények (leginkább Vaderna Gábor *A költészet születése* [2017] című monográfiája) a mesterkedők tevékenységét összekapcsolják a költészet társadalmi szerepének funkcióváltásával, költői öntudatukat felsimerve, akik ugyanakkor – szemben az ihletett poétákkal – a versszerzést tanult mesterségként végzik.

A fejezet röviden összefoglalja azt a nemzetközi eszmetörténeti viszonyrendszert mely a korban (főleg a francia forradalom következtében) alapjaiban megváltoztatta a női szereplehetőségeket.

II. fejezet: Az első elemző fejezetben az *Uránia* folyóirat nőképét vizsgálom. Miután rámutatok, milyen sokrétűen és összetetten jelennek meg a lapszámokban a női szereplehetőségek, az *Uránia* vágyott és valós célközönségével foglalkozom, kiemelve, hogy az ideálisan elképzelt és a valóságos olvasási szokások eltértek egymástól. Ezután olyan szövegeket interpretálok (*A' Nemzetek' külömb-féle Szokásai a' Házasodáskor, A' Módi, Egy Újj-házas' Levelei Barátjához*), melyekben a feleségi szerep hangsúlyos. Összefoglalóan ezekről azt vélem megállapíthatónak, hogy a nőktől elvárt viselkedést kívánják megjeleníteni, közvetíteni, rögzíteni a XVIII. század végi gondolkodást reprezentálva. *A' Nemzetek' külömb-*

féle Szokásai a' Házassodáskor vizsgálata során az egyik nyugat-afrikai példát emelem ki az ismertetett szokások sorából. Rámutatok arra, hogy a szöveget kapcsolatba lehet hozni Mungo Park *Travels in the Interior of Africa* című művével, mivel mindkét szövegben szerepel a jelmezt viselő Mumbo Jumbo figurája, mely engedelmességre inti a feleségeket, verifikálja a férj hatalmát. *A' Módi* és az *Egy Újj-házas' Levelei Barátjához* című elbeszéléseket azért elemzem közvetlenül egymás után a disszertációban, mert nagyon sarkítottan mutatnak ellenpéldát és példát a helyesnek tartott asszonyi szerepre és az ideálisként értelmezhető házasságra. *A' Módiban* szereplő feleség viselkedése normasértő, tettei – például az anyai hanyagsága, a regények olvasása – a nőktől elvárt szerepek inverzeként jelenítik meg alakját. Az *Egy-házas' Levelei Barátjához* című közleményben reprezentált nőkép ugyanakkor a feltételezhető ideális alakot rögzíti.

Ugyanebben a fejezetben értelmezem a *Fanni hagyományai* emberképét, társadalmi nemi szerepeit. A művet Bíró Ferenc virtus-fogalmának Debreczeni Attila és Vaderna Gábor által kiegészített értelmezésének felhasználásával helyezem új kontextusba, azt állítva, hogy az erkölcs nemesítését célzó megjegyzések fellelhetők a *Fanni hagyományai*ban is. Alátámasztom, hogy a szöveg túlnő az erkölcsnemesítés szándékán, valamint megerősítem azt a nézetet, mely szerint Fanni alakja értelmezhető ellenpéldaként, mivel nem képes betagozódni a társadalomba, a leányi szerepet nem követi a feleségi, anyai szerep megvalósulása. Felvetem annak a lehetőségét, hogy Fanni története kettősséget rejt, az első két lapszámban az érzékeny hösnő kultuszát, míg a harmadik a szenvedélyeknek áldozatul eső leány morális ellenpéldáját jeleníti meg.

III. fejezet: Ez a fejezet Molnár Borbála alakját helyezi a középpontba. Dolgozatomban az életmű keresztmetszetének bemutatására teszek kísérletet. Szólok Molnár társadalmi státuszáról, műveltségéről, motivációjáról; kánonbeli pozíciójáról, az általa alkalmazott műfajokról. Kiindulópontom Molnár Borbála recepciótörténetének ismertetése, mely után önéletrását, a *Második Darabban* fellelhető *Molnár Borbála Életének Tüköre* (1794) című munkát elemzem. Ennek interpretálása során feltárom, hogy a Molnár által fogalmazott önéletrajz hogyan viszonyul a róla írott életrajzokhoz. Figyelmet fordítottam arra is, hogyan jelenik meg az autobiográfiában Molnár önmaga által reprezentált képe, amelyben felhasználja kora gondolkodásának meghatározó elemeit: a görög mitológiát, kiemelten pedig Büblisz figuráját, aki egyfajta alakmásként jelenik meg a szövegekben. Emellett elemeztem az elhúzódó laicizálódási folyamat miatt is tetten érhető vallásosság jelenlétét. Megállapíthatónak véltem, hogy a műfaj kérdésköre összetetten van jelen a szövegben, mely a

vallási hagyományhoz való kapcsolódása miatt használja a példázat, a fohász, a zsoltár műfaji mintáit és hagyományát, valamint a román műfajához is kapcsolódik. Az autobiográfia középpontjában a női szerepek bemutatása, egymásra következésének láncolata áll, az, hogy leányból menyasszonnyá válik. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy nem foglalja versbe házasságát. Amennyiben a címben megjelenő tükör jelentése példa is lehet, akkor Molnár szövege a leány engedelmességének példázataként is értelmezhető, aki számára az egyetlen vigaszt Istenben való hite jelenti. A dolgozat felveti annak lehetőségét, hogy Molnár túl kívánt lépni a kismesterségen, ugyanakkor rögzíti, hogy alakja inkább a régiség, mint a formálódó modernség felől értelmezhető.

A *Negyedik Darabot* (1795), annak *Mesés Történetek* című szövegét a műfajiság, a női szerepek példázatossága, valamint az erkölcsnemesítés szempontjából interpretáltam. Utóbbi esetében feltártam néhány, a *Fanni hagyományaihoz* köthető elemet. Azt gondolom, ez a szöveg is értelmezhető példázatként, melyben a két női karakter egyike a mintafelség szerepét tölti be, míg a másik feleségként előbb nem felel meg az elvárásoknak, majd kicsapongása után belőle is az elvárt szerepnek megfelelő hitves válik. A példázat a jó házasságot, a nők taníthatóságát is kiemeli.

IV. fejezet: Ennek a fejezetnek a tárgya a mesterkedők episztolaköltészete, melynek vizsgálata a kialakulóban lévő irodalmi intézményrendszer és nyilvánosság szerkezetének rétegzettségét teszi láthatóvá. A központi alak itt is Molnár Borbála, négy olyan kötetet interpretálok, amelyben verses levélváltásai helyet kaptak. Az episztolákat a kapcsolatfelvétel sorrendjében tekintem át, így írok Édes Gergellyel (1763–1847), Csizi Istvánnal (1728–1805), Gvadányi Józseffel (1725–1801) és Újfalvy Krisztinával közös levelezéséről. Munkám során tekintetbe veszem az eltérő rangú, életkorú nemű levelezőpartnerekre jellemző témavilágot, nyelvezetet. Az Édes és Molnár közötti levelezés leginkább a hasonló gondolkodású emberrel való megismerkedés örömét jeleníti meg. Nyelvi készletükben az udvariasság, a dicséret az uralkodó elem, kevés témát érintenek, keresik a megfelelő megszólítás és megszólalás formuláit. Irodalomtörténeti szempontból ez a magyar nyelvű megszólalás miatt fontos, művelődéstörténetileg pedig azért, mert, a köznemesi reprezentáció megnyilvánulásának tekinthetők a szövegek. Az episztolák a magánbeszéd és a nyilvánosság közötti tér átjárhatóságát is közvetítik.

Molnár és Csizi levelezéskötetei közül az 1797-es kiadású *Főstrázsameszter Csizi Istvánnak nemes Molnár Borbálával az erkölts pallérozását, és a szív megjobbítását tárgyzó verses levelezései* címűt elemzem részletesen. Ennek során figyelmet fordítok a

közösségteremtés megvalósulására, az erkölcsnemesítés megjelenítésének mikéntjére. Csizi az *Előszó*ban bemutatja az olvasóknak Molnárt, ezzel önmagát a nőszerzőt legitimáló szerepkörben tüntetve fel. A társalgás és a közösségteremtés legszűkebb körben a két szerzőre vonatkoztatható, tágabb értelemben kapcsolatba hozható Gvadányi Józseffel és körével. Véleményem szerint a Gvadányi körül csoportosult alkotóknak célja lehetett egy (alternatív) kánon, alkotói közösség létrehozása. Ennek tagjai a gróf segítségével képesek voltak kiadványaikat megjelentetni, ezáltal az olvasók nagyobb közösségét létrehozni, hozzájuk a kötetekben közvetített látásmódot eljuttatni. Az ideális virtussal rendelkező személy példaként Molnár Gvadányit jelöli meg, azaz ő lehet az, akit az intencionált olvasó erényei miatt követésre méltónak gondol.

Gvadányi József és Csizi István levélváltásában bemutatom, hogyan formálják és avatják költőnővé Molnárt, azaz hogyan legitimálják alakját. Gvadányi és Molnár szövegeiben szintén azt elemzem, hogyan valósul meg a női szerző alakjának megkonstruálása, valamint áttekintem, milyen módon jelenik meg az episztolákban a rangkülönbség.

Molnár és Újfalvy kötetének (*Barátsági vetélkedés...*, 1804) újdonsága, hogy nőszerző lép fel legitimáló szerepkörben, Újfalvyt ugyanis szimbolikusan Molnár vezeti a nyilvánosság terébe. Alfejezetemben a nőnevelés és az erkölcsnemesítés reprezentációjával foglalkozom. Megállapítom, hogy a Molnár soraiban megjelenő nőkép a férfiak által kíváncsian látszik összecsempéskedni, míg Újfalvy, a (szerep)lehetőségek hiányára utalva modernebb felfogást közvetít. A kötetet kapcsolatba hozom egy korabeli erkölcsstannal, bemutatva az eltérő műfajú kiadványok közötti összefüggéseket.

A disszertáció *Melléklete* táblázatos formában közli a feldolgozott episztolák adatait.

V. fejezet: A fejezet középpontjába Fábián Julianna alakját és a Gvadányi Józseffel váltott leveleket tartalmazó episztolakötetet (*Verses levelezés, a' mellyet folytatott gróf Gvadányi József Magyar Lovas Generális Nemes Fábián Juliannával*, 1798) állítom. Azt vizsgálom, mit árul el a levelezés Fábián Julianna személyéről, mit közöl ő önmagáról, és hogyan viszonyul ehhez Gvadányi. Megkísérlem leírni, hogyan megy végbe az önreprezentáció nyelvi folyamata, illetve hogy az episztolák hogyan viszonyulnak a rendelkezésünkre álló életrajzi adatokhoz. Elemzésemben rámutatok, hogy a kötet felkínálja azt az interpretációs lehetőséget, mely szerint egyszerre valósul meg benne Fábián költőnővé válásának dokumentálása, valamint Gvadányi mentori szerepének dicsőítése. Rámutatok arra, hogy Gvadányi egyúttal olvasóközönséget is kíván teremteni a kötettel. Megállapítom, hogy Fábián autobiográfiája

tipikus női életutat rögzít: feleségi, anyai szerepe nagyobb hangsúlyt kap, mint személyisége. Ugyanakkor az episztolákban nem lelhetőek fel tipikusan nőinek nevezhető, a korban aktuálisnak mondható „nőirodalmi” témák, melyek Molnár és Újfalvy kötetében markánsan jelen vannak. Fábián mestermunkájának tárgya, az 1763-as komáromi földrengés megverselése, szintén atipikus női téma. Ennek elemzése során kiemelem, Gvadányi hogyan valósítja meg mentori szerepét, láttatva, miként válik a csizmadia felesége költőnővé. A mestermunka interpretálása során figyelmet fordítok a korszak fontos eszmetörténeti problémájára, mely (az 1755-ös lisszaboni földrengés után) az isteni kinyilatkoztatáson alapuló világértelmezés helyett a természettudományos gondolkodásnak engedett teret. A fejezetben mindemellett számot vetek a mestermunka műfaji összetettségével.

VI. fejezet: A disszertáció hatodik egysége az Újfalvy Krisztina nevével fennmaradt érzékenyjáték-fordítás, *A máriavári hajadon* (1799) nőképét és interpretációs lehetőségeit tartalmazza. A kézirat, valamint az annak alapjául szolgáló eredeti német munka bemutatása után szólok a magyar dráma és a színház korabeli helyzetéről. A szereplőkkel kapcsolatban leírom, hogy a szakirodalom alapján Péter azonosítható I. Nagy Péter (1672–1725) cárral. A címszereplő máriavári hajadon, Katinka pedig I. Katalin (1684–1727) orosz cárnővel, aki I. Péter szeretője, majd felesége, illetve annak halála után a követője a trónon.

Az érzékenyjáték szerkezetéről megállapítom, hogy a kibontakozó konfliktus (Katinka keresése, valamint a cár és Katinka kapcsolata) inkább a magánélet territóriumához kapcsolódik, ám nem nélkülözi a közéleti jelleget sem. A szöveg kiemelt helyeként értelmezem a jelenetet, melyben Katinka elképzei önmagát uralkodóként. A zárlat (Katinka és Péter szerelmének beteljesülése) megfelel az érzékenyjáték konvencióinak, a megoldás nem jár értékvesztéssel, az erény nyeri el jutalmát. Katinka karakterének elemzése során feltárom, hogyan kap nyomatékos szerepet határozottsága, segítőkészsége, az igazságtalanság elleni fellépése. Meglátásom szerint hagyományosan férfi erényekkel bírónak láttatja őt a darab, azaz nemének tradicionálisan rögzített szerepeit túllépi.

VII. fejezet: A zárófejezetben (a recepciótörténet és az életrajz ismertetését követően) Dukai Takách Judit azon költeményeivel foglalkozom, amelyek életében folyóiratokban (az *Erdélyi Múzeumban*, az *Aurorában*, a *Hébében*, az *Aspasiában*) megjelentek. Meglátásom szerint a versek megjelenítik a költőnő szerteágazó témavilágát, melyet a kor poétikai irányzatainak tudatos mintakövetése, valamint a művelt társalgásra jellemző jegyek kötnek össze. A tematikáról és a műfajokról megállapítom, hogy előfordulnak nagyon személyes,

önmegszólító versek, ahol életesemények (anyja, lánya halála: *Juliskám halálára*), alkalmi találkozások (*Wesselényi, Döbrentei*), heves érzéseket kiváltó események (házasságkötés, farsang vége: *A farsang utolsó órájában*) késztetik írásra; másrészt nem hiányoznak a hazát tárgyazó írások (*Békességkívánás, A hazához*) sem. Továbbá olvashatunk a költőnőtől dicsőítő verseket (*Örvendező versek felséges I. Ferenc ausztriai császár s felkent magyar koronás királyunk születése napjára*). Dukai Takách a többi nőíróhoz hasonlóan szintén férfikísérettel jutott publikálási lehetőségekhez, kitüntetett szerepére ugyanakkor egyértelmű utalás, hogy a periodikákban a legelismertebb korabeli alkotókkal egy kiadványban publikált, valamint az is, hogy egyetlen nőként kapott meghívást gróf Festetics György keszthelyi Helikoni Ünnepeire. Dukai Takách Juditot számos tényező (származás, neveltetés, irodalmi kapcsolatok) választja el a dolgozatban tárgyalt többi alkotótól. Személye arra példa, hogy a XIX. század első évtizedeiben, szerencsés összjáték következtében, neki már lehetősége volt az irodalmi nyilvánosságban, férfiszerzők között megjelennie és a korszak elit irodalmi műfajaiban alkotnia.

Konklúzió

A disszertáció – nőkről és nők által írt szövegek interpretálásával – rámutat a XVIII–XIX. század fordulójára jellemző nőképek és női szerepek jellemző vonásaira. A tárgyalt nőszerzők, így Dukai Takách Judit, Fábíán Julianna, Molnár Borbála, Újfalvy Krisztina újrafelfedezése akkor valósul(hat) meg, ha a szövegeik bekerülnek az elemzett művek sorába. Értekezésemmel ehhez a munkához kívánok hozzájárulni.

Nyilvántartási szám: DEENK/103/2021.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Balog Edit Otilia
Doktori Iskola: Irodalom- és Kultúratudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10077211

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (6)

1. **Balog, E. O.:** A virtus diadala: Újfalvy Krisztina A' Máriavári Hajadon című, kéziratban maradt érzékenyjáték-fordításának értelmezési lehetőségei.
In: "Közöttünk a Mester": Tanítványi Köszöntőkötet a 60 éves Debreczeni Attila tiszteletére.
Szerk.: Bódi Katalin, Bodrogi Ferenc Máté, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 151-162, 2019. ISBN: 9789633181188
2. **Balog, E. O.:** Episztolák a társalgás, a közösségteremtés és az erkölcsnemesítés jegyében: Csizi István és Molnár Borbála verses levelezése.
In: Kor/társ : Kapcsolat, háló(zat) és közösség az 1800 előtti Európában : Fialatok Konferenciája 2018. Szerk.: Erdődi Alexandra Anita, Finta Mária Anna, Molnár Annamária, Virág Csilla, Vrabély Márk, Reciti, Budapest, 9-21, 2019. ISBN: 9786155478802
3. **Balog, E. O.:** A két nagyságos elme (ön)reprezentációja.
In: Az ember - kultúrtörténeti és poétikai megközelítésben : Fialatok Konferenciája 2016.
Szerk.: Déri Eszter, Dóbké Ágnes, Görög Dániel, Markó Anita, Maróthy Szilvia, Reciti, Budapest, 193-204, 2017. ISBN: 9786155478321
4. **Balog, E. O.:** Az Uránia célközönsége: szándék és valóság.
In: Szöveg, hordozó, közösség: Olvasóközönség és közösségi olvasmányok a régi magyar irodalomban : Fialatok Konferenciája 2015. Szerk.: Gesztelyi Hermina, Görög Dániel, Maróthy Szilvia, Reciti, Budapest, 11-20, 2016. ISBN: 9786155478246
5. **Balog, E. O.:** Az önkonstruálás a(z ön)reprezentáció és a költőnévé válás alakzatai Fábán Julianna és Gvadányi József levelezésében.
In: Filológia és irodalom : tanulmányok a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájának Kárpát-medencei irodalmi MA- és PhD-hallgatók számára rendezett Filológia és irodalom című konferenciáján elhangzott előadásokból.
Szerk.: Tompa Zsófia, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, 205-233, 2013, (Pázmány irodalmi műhely. Opuscula litteraria, ISSN 1589-9446 ; 4) ISBN: 9789633081471

6. **Balog, E. O.:** A női és férfivirtus diskurzusa a felvilágosodás kori társadalmi nem reprezentációjában.

In: Tanulmányok a klasszikus magyar irodalom köréből. Összeáll.: Imre László, Gönczy Monika, Debreceni Egyetemi K., Debrecen, 54-70, 2010, (Studia Litteraria, ISSN 0562-2867 ; 48.) ISBN: 9789633181270

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

7. **Balog, E. O.:** Az "okos leány" (Kéri Katalin Női élet, leánynevelés az újkorban).
Alföld. 68 (6), 117-121, 2017. ISSN: 0401-3174.

Magyar nyelvű konferencia közlemények (3)

8. **Balog, E. O.:** Az "ihletett szív s nyílt ész lángigéje": Dukai Takách Judit folyóiratokban publikált költeményei.

In: Tavaszi szél. Szerk.: Szabó Csaba, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Budapest, 509-517, 2018. ISBN: 9786155586316

9. **Balog, E. O.:** A nőnevelés kérdésköre Molnár Borbála és Újfalvy Krisztina "barátsági vetélkedésében" és a korabeli közgondolkodásban.

Publ. Univ. Misk. Sec. Phil. 19, 24-30, 2015. ISSN: 1219-5448.

10. **Balog, E. O.:** Adalékok a magyar felvilágosodás nőképehez.

In: Tavaszi Szél 2014 Konferencia VI.: Spring Wind 2014. Szerk.: Csiszár Imre, Kőmíves Péter Miklós, DOSZ, Debrecen, 9-15, 2014. ISBN: 9786158004442

További közlemények

Egyéb folyóiratközlemények (8)

11. **Balog, E. O.:** Kötetbe zárt dalok.

Kulter.hu 2017, [1-9], 2017.

12. **Balog, E. O.:** A Vad Fruttik tudja milyen.

Kulter.hu 2016, [1-9], 2016.

13. **Balog, E. O.:** Daru mindenki: Daru én is vagyok.

Palócföld. 61 (2), 85-88, 2015. ISSN: 0555-8867.

14. **Balog, E. O.:** Likó Marcell, az az Egy.

Kulter.hu. 2015, [1-7], 2015.

15. **Balog, E. O.:** Nyelven kívüli többnyelvűség: a meg nem értettség regénye.

Vörös Postakocsi. 2014, 116-118, 2014. ISSN: 1789-4697.

16. **Balog, E. O.:** Szellemes társadalomkritika: meseszerű realitás.

Vörös Postakocsi. 2013, [1-8], 2013. ISSN: 1789-4697.

**DEBRECENI
EGYETEM**

**DEBRECENI EGYETEM
EGYETEMI ÉS NEMZETI KÖNYVTÁR**

H-4002 Debrecen, Egyetem tér 1, Pf.: 400
Tel.: 52/410-443, e-mail: publikaciok@lib.unideb.hu

17. **Balog, E. O.:** Szerepek, esetek, vallomások.
Vörös Postakocsi. 2013, [1-13], 2013. ISSN: 1789-4697.
18. **Balog, E. O.:** Hol a határ, ha nincs határ.
litera.hu 2007, [1], 2007.

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudománymetriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2021.03.17.

